

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»

Кафедра криміналістики, детективної
та оперативно-розшукової діяльності

РОЗСЛІДУВАННЯ ОКРЕМИХ ВИДІВ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для виконання практичних і самостійних робіт
для підготовки здобувачів вищої освіти
другого (магістерського) рівня
в галузі знань 26 «Цивільна безпека»
за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність»

Одеса
Фенікс
2024

Рекомендовано до друку навчально-методичною радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 4 від 17 січня 2024 року)

Рецензенти:

Торбас Олександр Олександрович – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри кримінального процесу Національного університету «Одеська юридична академія»;

Тетерятник Ганна Костянтинівна – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри кримінального процесу та криміналістики Одеського державного університету внутрішніх справ.

Розслідування окремих видів кримінальних правопо-
Р654 рушень : метод. вказ. до виконання практ. і самост. робіт для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістер.) рівня в галузі знань 26 «Цивільна безпека» за спец. 262 «Правоохоронна діяльність» [Електронне видання] / Л. І. Аркуша, В. Є. Загородній, І. В. Загородній [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». – Одеса : Фенікс, 2024. – 56 с. – Режим доступу: <https://hdl.handle.net/11300/27608>

ISBN 978–617–8395–60–5

Методичні вказівки призначені для здобувачів вищої освіти галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» з метою закріплення лекційного матеріалу та підготовки до практичних занять з дисципліни «Розслідування окремих видів кримінальних правопорушень». Містять завдання до практичних занять та самостійної роботи.

УДК: 343.985(073)

Автори:

Аркуша Лариса Ігорівна – доктор юридичних наук, професор, завідувачка кафедри криміналістики, детективної та оперативно-розшукової діяльності Національного університету «Одеська юридична академія». ORCID <https://orcid.org/0000-0002-0422-6416>

Загородній Віктор Євстафійович – кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри криміналістики, детективної та оперативно-розшукової діяльності Національного університету «Одеська юридична академія». ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1225-2814>

Загородній Ігор Вікторович – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри криміналістики, детективної та оперативно-розшукової діяльності Національного університету «Одеська юридична академія». ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0003-0923-1887>

Колодіна Анна Сергіївна – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри криміналістики, детективної та оперативно-розшукової діяльності Національного університету «Одеська юридична академія». ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7097-0155>

Самойленко Олена Анатоліївна – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри криміналістики, детективної та оперативно-розшукової діяльності Національного університету «Одеська юридична академія». ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8925-4116>

Чірко Наталія Василівна – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри криміналістики, детективної та оперативно-розшукової діяльності Національного університету «Одеська юридична академія». ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4008-817X>

Чумак Сергій Прокопійович – кандидат юридичних наук, доцент кафедри криміналістики, детективної та оперативно-розшукової діяльності Національного університету «Одеська юридична академія». ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0486-1890>

ВСТУП

Проблема боротьби зі злочинністю набуває особливої ваги у суспільстві. Політична, економічна та соціальна нестабільність породила безліч антисоціальних явищ. Своєчасне розкриття всіх кримінальних правопорушень, поряд з виявленням та попередженням причин та умов, що сприяють їх вчиненню, – важливий напрямок діяльності правоохоронних органів Національної поліції України.

Завдання, які стоять у сфері боротьби зі злочинністю, вимагають від вчених-юристів пильної уваги як до розробок загальнотеоретичних положень правової науки, так і до питань вдосконалення на науковій основі практичної діяльності в цій галузі.

У найскладніших умовах праця слідчого має бути оптимально організована, щоб забезпечити найефективніше розслідування та розкриття кримінальних правопорушень. Шлях до цього – розробка теоретичних положень та окремих методик розслідування. Саме раціональна, науково обґрунтована методика розслідування конкретного виду кримінального правопорушення, яка враховує запити практики, допоможе слідчому так організувати процес досудового розслідування, щоб при максимальній економії часу, сил, засобів встановити і дослідити повно і досконально всі обставини кримінального провадження. А це, у свою чергу, підвищить кількість кримінальних правопорушень, що розкриваються, покращить якість роботи слідчого. Звідси зменшення обсягу кримінальних проваджень, які потребують додаткового розслідування, зменшення кількості скасованих вироків.

Методика розслідування окремих видів кримінальних правопорушень розробляє рекомендації щодо організації, планування та здійснення розслідування, їх розкриття та попередження, передбачених Кримінальним кодексом України.

Слід зазначити, що проблеми розкриття та розслідування деяких видів кримінальних правопорушень розробляються постійно, і багато аспектів вже набули широкого висвітлення.

Безумовно, ступінь теоретичної розробки криміналістичної методики розслідування окремих видів кримінальних правопорушень зумовлює її успішне застосування практично.

Мета навчальної дисципліни. Мета викладання навчальної дисципліни полягає в тому, щоб, розкриваючи поняття, значення, зміст та структуру методики розслідування окремих видів кримінальних правопорушень, розглянути найважливіші та дискусійні її положення, представивши існуючі точки зору, дати їх аналіз з урахуванням особливостей їх розкриття, висловити свою думку щодо низки питань.

Завдання полягає у оволодінні навичками практичного використання вироблених теоретичних положень та алгоритмів організації розкриття, розслідування та попередження окремих видів та груп злочинних діянь.

Оволодіння дисципліною «Розслідування окремих видів кримінальних правопорушень» передбачає читання лекцій, проведення практичних занять та самостійної роботи. Особлива увага приділяється питанням поняття, значення, змісту та структури загальних та окремих положень методики розслідування деяких видів та груп кримінальних правопорушень, розгляду найважливіших та дискусійних її положень та їх аналізу.

Результати навчання. В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен продемонструвати наступні результати навчання:

- використовувати методи криміналістичної методології щодо створення науково обґрунтованих рекомендацій щодо виявлення та розслідування окремих видів кримінальних правопорушень;
- системно аналізувати криміналістично значущу інформацію щодо емпіричного матеріалу судово-слідчої практики;
- встановлювати та застосовувати засоби, прийоми і методи збирання, дослідження, оцінки і використання доказів для розкриття, розслідування, судового розгляду та попередження кримінальних правопорушень;
- адаптувати результати сучасних експертних досліджень для вирішення криміналістичних завдань;
- оцінювати проблеми здійснення оперативно-розшукової та судово-експертної діяльності.

У методичних вказівках подано матеріал по організації та про-
веденню практичних занять для здобувачів вищої освіти з урахуван-
ням криміналістичних особливостей розслідування окремих видів
та груп кримінальних правопорушень.

Перелік тем практичних робіт.

Практичне заняття № 1. Особливості розслідування вбивств,
прихованих інсценуванням.

Практичне заняття № 2. Особливості розслідування насиль-
ницьких кримінальних правопорушень проти статевої свободи та
недоторканості дітей.

Практичне заняття № 3. Особливості розслідування краді-
жок, вчинених у громадських місцях.

Практичне заняття № 4. Особливості розслідування шах-
райств у сфері обігу автотранспорту.

Практичне заняття № 5. Особливості розслідування
хуліганства.

Практичне заняття № 6. Методико-криміналістичні основи
розслідування масових заворушень.

Практичне заняття № 7. Особливості розслідування підпалів.

Практичне заняття № 8. Особливості розслідування кримі-
нальних правопорушень, вчинених неповнолітніми.

Практичне заняття № 9. Особливості розслідування
дорожньо-транспортних пригод.

Кожна із запропонованих до виконання робіт має теоретичні
відомості з докладним описом порядку виконання та контрольні за-
питання для закріплення відповідного тематичного матеріалу.

Перелік тем самостійної роботи.

Самостійна робота № 1. Криміналістичний аналіз вбивств,
прихованих інсценуванням.

Самостійна робота № 2. Подальший етап розслідування на-
сильницьких кримінальних правопорушень проти статевої свободи
та недоторканості дітей.

Самостійна робота № 3. Тактичні особливості проведення
слідчих (розшукових) дій на подальшому етапі розслідування краді-
жок, вчинених у громадських місцях.

Самостійна робота № 4. Слідчі ситуації, завдання та напрямки розслідування шахрайств у сфері обігу автотранспорту на подальшому етапі

Самостійна робота № 5. Алгоритм дій слідчого на подальшому етапі розслідування хуліганства.

Самостійна робота № 6. Тактичні та організаційні основи розслідування масових заворушень.

Самостійна робота № 7. Криміналістичні аспекти розслідування підпалів.

Самостійна робота № 8. Типові слідчі ситуації та програма дій слідчого на подальшому етапі розслідування кримінальних правопорушень, вчинених неповнолітніми.

Самостійна робота № 9. Розслідування дорожньо-транспортних пригод при наїзді на пішохода.

Правильність виконаних практичних і самостійних робіт перевіряє викладач.

Оцінювання результатів засвоєння теоретичних знань та набуття практичних навичок з курсу «Розслідування окремих видів кримінальних правопорушень» здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Одеська юридична академія».

ТЕМА 1

ОСОБЛИВОСТІ РОЗСЛІДУВАННЯ ВБИВСТВ, ПРИХОВАНИХ ІНСЦЕНУВАННЯМ

Практичне заняття 1. Особливості розслідування вбивств, прихованих інсценуванням

Завдання

Підготувати відповіді на теоретичні питання.

1. Поняття вбивств, прихованих інсценуванням.
2. Класифікація вбивств, прихованих інсценуванням.
3. Криміналістична характеристика вбивств, прихованих інсценуванням:

3.1. Спосіб підготовки, вчинення та приховування як структурний елемент криміналістичної характеристики вбивств, прихованих інсценуванням.

3.2. Характеристика особи злочинця та особи потерпілого як структурний елемент криміналістичної характеристики вбивств, прихованих інсценуванням.

3.3. Характеристика обстановки вчинення вбивств, прихованих інсценуванням та типова слідова картина.

3.4. Ознаки вбивства, прихованого інсценуванням, що відображаються в слідовій картині.

4. Основні завдання початкового етапу розслідування. Характерні слідчі ситуації початкового етапу розслідування вбивств, прихованих інсценуванням.

5. Тактика проведення окремих слідчих (розшукових) дій:

- 5.1. Огляд місця події.
- 5.2. Криміналістичні обставини проведення огляду місця події при розслідуванні вбивств з інсценуванням.
- 5.3. Допит свідків.
- 5.4. Допит родичів та знайомих жертви.

5.5. Пред'явлення для упізнання.

5.6. Допит підозрюваного.

5.7. Проведення обшуку.

6. Призначення та провадження судових експертиз з метою підвищення ефективності використання їх результатів при розслідування вбивств, прихованих інсценуванням.

Методичні рекомендації

Методи навчання: Освоєння даної теми передбачає засвоєння здобувачами освіти знань шляхом застосування методу навчальної дискусії, методу пізнавальних ігор задля закріплення теоретичних знань, методу мозкового штурму задля вирішення конкретних комплексних завдань розслідування.

При підготовці до практичних занять рекомендовано опиратися на криміналістичну наукову літературу, а також ознайомитися зі змістом ст.ст. 115–119 КК України, що передбачають кримінальну відповідальність за вбивство.

При виконанні самостійної роботи необхідно ознайомитися зі змістом Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні, затвердженої Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 7 липня 2017 року № 575.

Рекомендована література

1. Аркуша Л.І., Загородній І.В., Чіпко Н.В. Тактичні операції з використанням негласних слідчих (розшукових) дій у протидії злочинній діяльності. *Нові завдання юридичної науки в Україні та в країнах ЄС*: збірник науково-методичних доповідей (м. Мішкольц, Угорщина, 19–20 квітня 2019 р.). Мішкольц, 2019. С. 10–12.

2. Аркуша Л.І., Чіпко Н.В., Чумак С.П. Агентурний метод оперативно-розшукової діяльності: історія виникнення. *Судова апеляція*. 2019. № 4 (57). С. 6–14. URL: <http://idpnan.org.ua/files/2020/sudova-apelyatsiya-4-57-2019.pdf>

3. Комаринська Ю.Б. Методика розслідування навмисних вбивств, замаскованих під нещасний випадок або самогубство на залізничному транспорті: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Київ: НАУВСУ, 2010. 235 с.

4. Комаринська Ю. Б. Розслідування навмисних вбивств, замаскованих під нещасний випадок або самогубство на залізничному транспорті: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2016. 124 с.

5. Копча В. В., Копча Н. В. Криміналістична техніка, тактика і методика: навчальний посібник. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2022. 286 с.

6. Криміналістика: підручник: у 2 т. / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. Т. 2. 328 с.

7. Криміналістика: підручник / В. В. Пяковський, Ю. М. Чорноус, А. В. Самодін та ін.; за заг. ред. В. В. Пяковського. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Філія вид-ва «Право», 2020. 752 с.

8. Криміналістика / За ред. В. В. Тіщенко. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 596 с.

9. Криміналістика: навчальний підручник: / за ред. Маковецька Н. Є., Француз-Яковець Т. А., Колодіна А. С., Кіряков В. В., Баранник В. М. Київ: Університет «КРОК», 2021. 500 с.

10. Криміналістика. Академічний курс: підручник / Т. В. Варфоломеева, В. Г. Гончаренко, В. І. Бояров та ін. Київ: Юрінком Інтер, 2011. 504 с.

11. Кримінальний процес України: підручник / за ред. С. В. Ківалова та М. С. Цуцкідзе. Одеса: Видавництво «Юридика», 2023. 1104 с.

12. Огляд місця події при розслідуванні окремих видів злочинів: наук. – практич. посібник / за ред. Н. І. Клименко. Київ: Юрінком Інтер, 2005. 216 с.

13. Подобний О. О. Оперативно-розшукова діяльність у виявленні та розслідуванні злочинів: теорія, історія і сучасна практика: навч.-метод. посібник. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2021. 258 с.

14. Розслідування злочинів проти особи: керівництво для слідчих / С. В. Ківалов, Ю. П. Аленін, Є. Л. Стрельцов, В. В. Тіщенко. Одеса: Юрид. літ., 2014. 208 с.

15. Сотула О. С., Саїнчин О. С., Стрельцов Є. Л. Кримінально-правова характеристика та основи розслідування умисних вбивств: монографія. Херсон-Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2018. 928 с.

16. Тертишник В. М. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. Вид. 18-те, доповн. і перероб. Київ: Алерта, 2021. 1110 с.

17. Тертишник В. М. Судова експертологія: підруч. для підгот. здобувачів освіт. ступеня «магістр» за спец. 081 «Право» та 262 «Правоохоронна діяльність» / В. М. Тертишник, В. В. Варава, О. В. Сачко; за заг. ред. В. М. Тертишника. Харків: Право, 2021. 280 с.

18. Тищенко В. В., Аркуша Л. І., Плахотіна В. М. Криміналістика: Навч.-метод. посіб. 4-е вид., випр. Одеса: Фенікс, 2013. 338 с.

19. Тищенко В. В. Тактико-психологічні засади слідчої та оперативно-розшукової діяльності: навч.-метод. посібник / В. В. Тищенко, В. Є. Загородній, Л. С. Белік Одеса: видавничий дім «Гельветика», 2019. 160 с.

20. Хіжняк Є. С. Окремі аспекти зарубіжної практики протидії умисним убивствам підрозділами кримінальної поліції. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2021. № 4 (95). С. 257–275.

21. Чіпко Н., Макогін І. Деякі способи вчинення вбивств з неосторожності. *Європейський вибір України, розвиток науки та національна безпека в реаліях масштабної військової агресії та глобальних викликів XXI століття (до 25-річчя Національного університету «Одеська юридична академія» та 175-річчя Одеської школи права)*: у 2 т.: матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (м. Одеса, 17 червня 2022 р.) / за загальною редакцією С. В. Ківалова. Одеса: Видавничий дім «Гельветика» Т. 2. С. 561–563.

22. Юхно О.О Запобігання, розкриття і розслідування органами внутрішніх справ вбивств та зґвалтувань: практичний посібник. Одеса: ОДУВС, 2009. 365 с.

Самостійна робота 1. Криміналістичний аналіз вбивств, прихованих інсценуванням

Питання

1. Поняття кримінального інсценування як елементу злочинної діяльності.
2. Негативні обставини як ознаки вбивства, прихованого інсценуванням.

3. Залежність та взаємозв'язок структурних елементів криміналістичної характеристики вбивств, прихованих інсценуванням.
4. Слідчі ситуації, версії та планування розслідування вбивств, прихованих інсценуванням.
5. Комплекс тактичних операцій на початковому та подальшому етапах розслідування вбивств, прихованих інсценуванням.

ТЕМА 2

ОСОБЛИВОСТІ РОЗСЛІДУВАННЯ НАСИЛЬНИЦЬКИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ СТАТЕВОЇ СВОБОДИ ТА НЕДОТОРКАНОСТІ ДІТЕЙ

Практичне заняття 2. Особливості розслідування насильницьких кримінальних правопорушень проти статевої свободи та недоторканості дітей

Завдання

Підготувати відповіді на теоретичні питання.

1. Криміналістична характеристика насильницьких кримінальних правопорушень проти статевої свободи та недоторканості дітей.

2. Структурні елементи криміналістичної характеристики зазначених кримінальних правопорушень:

2.1. Обстановка вчинення насильницьких правопорушень проти статевої свободи та недоторканості дітей.

2.2. Типові місця вчинення насильницьких злочинів проти статевої свободи та недоторканості дітей.

2.3. Способи вчинення насильницьких кримінальних правопорушень проти статевої свободи та недоторканості дітей.

2.4. Відомості про особу злочинця.

2.5. Класифікація насильників.

2.6. Відомості про особу потерпілого.

3. Початковий етап розслідування насильницьких кримінальних правопорушень проти статевої свободи та недоторканості дітей:

3.1. Типові слідчі ситуації, що виникають на початковому етапі розслідування.

3.2. Завдання слідчого, якщо особа, яка вчинила кримінальне правопорушення, затримана на місці його вчинення.

3.3. Завдання слідчого, якщо злочинець (злочинці) затриманий через деякий час після його вчинення (від декількох годин до декількох днів).

3.4. Завдання слідчого, якщо особа, яка вчинила кримінальне правопорушення, зникла з місця події, але відомі її дані.

3.5. Завдання слідчого, якщо підозрювана особа зникла з місця події, і її дані невідомі.

4. Особливості розшуку злочинця за «гарячими» слідами.

5. Розшукові заходи, спрямовані на отримання підстав для проведення слідчих (розшукових) дій.

6. Розшукові заходи, спрямовані на затримання підозрюваного.

7. Дії слідчого у випадку затримання підозрюваного.

8. Тактичні особливості проведення окремих слідчих (розшукових) дій та використання спеціальних знань.

Методичні рекомендації

Методи навчання: Освоєння даної теми передбачає засвоєння здобувачами освіти знань шляхом застосування методу навчальної дискусії, методу пізнавальних ігор задля закріплення теоретичних знань, методу мозкового штурму задля вирішення конкретних комплексних завдань розслідування.

При підготовці до практичних занять рекомендовано опиратися на криміналістичну наукову літературу, а також ознайомитися з переліком кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості дітей, визначених у розділі IV КК України «Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи», визначені ст. 152 КК України «Зґвалтування», ст. 153 КК України «Сексуальне насильство», ст. 154 КК України «Примушування до вступу в статевий зв'язок» КК України, ст. 155 КК України «Вчинення дій сексуального характеру з особою, яка не досягла шістнадцятирічного віку», ст. 156 КК України «Розбещення неповнолітніх», ст. 156–1 «Домагання дитини для сексуальних цілей».

Рекомендована література

1. Єфімов М. М. Теоретичні засади методики розслідування втягнення неповнолітнього в заняття проституцією і сутенерства: монографія. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 232 с.

2. Копча В. В., Копча Н. В. Криміналістична техніка, тактика і методика: навчальний посібник. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2022. 286 с.

3. Кримінальний процес України: підручник / за ред. С. В. Ківалова та М. С. Цуцкїрїдзе. Одеса: Видавництво «Юридика», 2023. 1104 с.

4. Нікітіна-Дудікова Г. Ю. Криміналістична методика розслідування кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості дітей: монографія. Вінниця: Твори, 2022. 624 с.

5. Нікітіна-Дудікова Г. Ю. Теоретичні основи дослідження криміналістичної методики розслідування злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості дітей. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція*. 2021 № 50. С. 104–108.

6. Особливості розслідування окремих видів злочинів: збірник методичних рекомендацій / за заг. ред. О. В. Авраменка, Р. І. Благути, О. В. Захарової. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2015. 692 с.

7. Попов Г. В. Особливості досудового розслідування злочинів проти статевої недоторканості дітей, що вчинені в умовах збройного конфлікту. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2023. № 75. Том 2. С. 125–129.

8. Попов Г. В. Особливості досудового розслідування злочинів проти статевої недоторканості дітей, що вчинені в умовах збройного конфлікту. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2023. № 75 (23). Т. 2. С. 125–129. URL: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/issue/view/16505>

9. Пясовський В. В. Судово-експертне забезпечення розслідування злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості неповнолітніх. *Криміналістичний вісник*. 2017. № 27 (1). С. 72–78.

10. Тертишник В. М. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. Вид. 18-те, доповн. і перероб. Київ: Алерта, 2021. 1110 с.

11. Тертишник В. М. Судова експертологія: підруч. для підгот. здобувачів освіт. ступеня «магістр» за спец. 081 «Право» та 262 «Правоохоронна діяльність» / В. М. Тертишник, В. В. Варава,

О. В. Сачко; за заг. ред. В. М. Тertiшника. Харків: Право, 2021. 280 с.

12. Тищенко В. В., Аркуша Л. І., Плахотіна В. М. Криміналістика: Навч.-метод. посіб. 4-е вид., випр. Одеса: Фенікс, 2013. 338 с.

13. Тищенко В. В. Тактико-психологічні засади слідчої та оперативно-розшукової діяльності: навч.-метод. посібник / В. В. Тищенко, В. Є. Загородній, Л. С. Белік Одеса: видавничий дім «Гельветика», 2019. 160 с.

14. Цільмак О. М., Яковенко С. І. Методика проведення допиту. *Наука і освіта: наук.-практ. журнал*. 2011. № 3. С. 95–99.

15. Юхно О.О Запобігання, розкриття і розслідування органами внутрішніх справ вбивств та зґвалтувань: практичний посібник. Одеса: ОДУВС, 2009. 365 с.

16. Костенко Я. В. Злочини проти дитини: зміст та класифікація / Я. В. Костенко. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. 2017. Вип. 30(2). С. 72–75.

Самостійна робота 2.

Подальший етап розслідування насильницьких кримінальних правопорушень проти статевої свободи та недоторканості дітей

Питання.

1. Завдання подальшого етапу розслідування насильницьких кримінальних правопорушень проти статевої свободи та недоторканості дітей.

2. Типові слідчі ситуації та типові версії на подальшому етапі розслідування насильницьких кримінальних правопорушень проти статевої свободи та недоторканості дітей.

3. Особливості проведення слідчих (розшукових) дій в ситуації, коли дитині особа злочинця відома.

4. Особливості проведення слідчих (розшукових) дій в ситуації, коли дитині особа злочинця не відома.

5. Використання спеціальних знань на подальшому етапі розслідування.

ТЕМА 3

ОСОБЛИВОСТІ РОЗСЛІДУВАННЯ КРАДІЖОК, ВЧИНЕНИХ У ГРОМАДСЬКИХ МІСЦЯХ

Практичне заняття 3. Особливості розслідування крадіжок, вчинених у громадських місцях

Завдання

Підготувати відповіді на теоретичні питання.

1. Криміналістична класифікація крадіжок, вчинених у громадських місцях.

2. Криміналістична характеристика крадіжок, вчинених у громадських місцях:

2.1 Елементи криміналістичної характеристики кримінальних правопорушень даної категорії.

2.2. Спосіб підготовки, вчинення та приховування.

2.3. Характеристика обстановки та типова слідова картина.

2.4. Характеристика особи потерпілого та підозрюваного.

3. Організація розслідування крадіжок, вчинених у громадських місцях:

3.1. Обставини, що підлягають доказуванню.

3.2. Типові слідчі ситуації, версії та алгоритм дій слідчого на початковому етапі розслідування крадіжок, вчинених у громадських місцях.

4. Тактика проведення слідчих (розшукових) дій при розслідуванні крадіжок, вчинених у громадських місцях:

4.1. Огляд місця події.

4.2. Допит потерпілої особи.

4.3. Допит підозрюваної особи.

4.4. Проведення обшуку підозрюваної особи.

4.5. Пред'явлення для впізнання предметів та речей, які були вкрадені у потерпілого.

5. Призначення та провадження судових експертиз.

Методичні рекомендації

Методи навчання: Освоєння даної теми передбачає засвоєння здобувачами освіти знань шляхом застосування методу мозкового штурму задля вирішення конкретних комплексних завдань розслідування.

При підготовці до практичних занять та виконання самостійної роботи рекомендовано опиратися на криміналістичну наукову літературу, а також ознайомитися зі змістом Розділу VI КК України, що передбачають кримінальну відповідальність за кримінальні правопорушення проти власності.

Рекомендована література

1. Аркуша Л.І., Чіпко Н.В., Чумак С.П. Агентурний метод оперативно-розшукової діяльності: історія виникнення. *Судова апеляція*. 2019. № 4 (57). С. 6–14. URL: http://idpnan.org.ua/files/2020/sudova-apelyatsiya-4-_57_-2019.pdf
2. Дрозд В.Ю., Чаплинський К. О. Методика розслідування крадіжок з автотранспортних засобів: проблеми теорії та практики: монографія. Одеса: Видавництво «Юридика», 2023. 306 с.
3. Єфімов М.М., Пиріг І. В. Методика розслідування окремих видів кримінальних правопорушень: підруч. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2022. 271 с.
4. Калімбет І. Л. Розслідування групових корисливо-насильницьких злочинів неповнолітніх: монографія. Одеса: Фенікс, 2019. 216 с.
5. Кобзар О. Ф., К. О. Чаплинський. Методика розслідування та попередження кишенькових крадіжок: навч. посіб.: ДДУВС, 2018. 161 с.
6. Кобзар О.Ф., Чаплинський К. О. Методика розслідування та попередження кишенькових крадіжок: навчальний посібник. Дніпропетровськ: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 161 с.
7. Коваль Ю. Є. Методика розслідування крадіжок особистого майна пасажирів, вчинених на залізничному транспорті України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Львів, 2016. 322 с.

8. Копча В. В. Криміналістична техніка, тактика і методика: навчальний посібник / В. В. Копча, Н. В. Копча. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2022. 286 с.

9. Криміналістика: підручник: у 2 т. / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. Т. 2. 328 с.

10. Криміналістика: підручник / В. В. Пясковський, Ю. М. Чорноус, А. В. Самодін та ін.; за заг. ред. В. В. Пясковського. 2 ге вид., перероб. і допов. Київ: Філія вид-ва «Право», 2020. 752 с.

11. Криміналістика / За ред. В. В. Тіщенко. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 596 с.

12. Криміналістика. Академічний курс: підручник / Т. В. Варфоломєєва, В. Г. Гончаренко, В. І. Бояров та ін. Київ: Юрінком Інтер, 2011. 504 с.

13. Кримінальний процес України: підручник / за ред. С. В. Ківалова та М. С. Цуцкірідзе. Одеса: Видавництво «Юридика», 2023. 1104 с.

14. Пиріг І. В., Самсонова В. В. Методика розслідування крадіжок, вчинених на території садівницьких товариств і дачних кооперативів: монограф. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 152 с.

15. Тертишник В. М. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. Вид. 18-те, доповн. і перероб. Київ: Алерта, 2021. 1110 с.

16. Тіщенко В. В. Тактико-психологічні засади слідчої та оперативно-розшукової діяльності: навч.-метод. посібник / В. В. Тіщенко, В. Є. Загородній, Л. С. Белік. Одеса: видавничий дім «Гельветика», 2019. 160 с.

17. Федорчук О. В. Допит підозрюваного, потерпілого та свідків при розслідуванні кишенькових крадіжок: деякі тактичні особливості проведення. *Юридична наука*. 2020. № 5(107). Том 2. С. 158–167.

Самостійна робота 3.
Тактичні особливості проведення слідчих (розшукових)
дій на подальшому етапі розслідування крадіжок,
вчинених у громадських місцях

Питання

1. Загальна характеристика подальшого етапу розслідування крадіжок, вчинених у громадських місцях.
2. Аналіз типових слідчих ситуацій та типових версій на подальшому етапі розслідування крадіжок, вчинених у громадських місцях.
3. Комплексна взаємодія слідчого з оперативними та іншими підрозділами й громадкістю при розслідуванні правопорушень зазначеної категорії.
4. Проведення слідчих (розшукових) дій на подальшому етапі.
5. Питання вдосконалення методики розслідування крадіжок, вчинених у громадських місцях.

ТЕМА 4

ОСОБЛИВОСТІ РОЗСЛІДУВАННЯ ШАХРАЙСТВ У СФЕРІ ОБІГУ АВТОТРАНСПОРТУ

Практичне заняття 4. Особливості розслідування шахрайств у сфері обігу автотранспорту

Завдання

Підготувати відповіді на теоретичні питання.

1. Криміналістична характеристика шахрайств у сфері обігу автотранспорту:

1.1. Характеристика предмету кримінального інтересу і посягання.

1.2. Характеристика даних про способи підготовки, вчинення і приховування шахрайств у сфері обігу автотранспорту та типових наслідків їхнього застосування.

1.3. Характеристика обстановки вчинення шахрайств у сфері обігу автотранспорту.

1.4. Характеристика організації і методів та прийомів збору інформації, необхідної при підготовці й вчиненні шахрайства у сфері обігу автотранспорту.

1.5. Характеристика суб'єктів вчинення шахрайства у сфері обігу автотранспорту (злочинців, організованих злочинних груп, злочинних організацій, та особистості їхніх учасників (відповідно до місця в ієрархічній структурі).

1.6. Характеристика мотивів та мети вчинення шахрайства у сфері обігу автотранспорту.

2. Особливості розслідування шахрайств у сфері обігу автотранспорту:

2.1. Обставини, що підлягають доказуванню.

2.2. Типові слідчі ситуації, версії, завдання та напрямки розслідування шахрайств у сфері обігу автотранспорту.

3. Тактика проведення окремих тактичних операцій при розслідуванні шахрайств у сфері обігу автотранспорту.
4. Особливості тактики проведення слідчих (розшукових) дій:
 - 4.1. Допит потерпілих осіб.
 - 4.2. Особливості допиту шахраїв, що вчинили зазначені кримінальні правопорушення.
 - 4.3. Огляд місця події.
 - 4.4. Особливості огляду транспортного засобу та прилеглої території.
5. Використання спеціальних знань при розслідуванні шахрайств у сфері обігу автотранспорту.

Методичні рекомендації

Методи навчання: Освоєння даної теми передбачає засвоєння здобувачами освіти знань шляхом застосування методу мозкового штурму задля вирішення конкретних комплексних завдань розслідування.

При підготовці до практичних занять та виконання самостійної роботи рекомендовано опиратися на криміналістичну наукову літературу, а також ознайомитися зі змістом Розділу VI КК України, що передбачають кримінальну відповідальність за кримінальні правопорушення проти власності.

Рекомендована література

1. Антіпова О. І. Предмет та процес доказування при розслідуванні кримінальних правопорушень про дорожньо-транспортні пригоди: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Донецьк, 2014. 160 с.
2. Аркуша Л. І., Чіпко Н. В., Загородній І. В. Особливості огляду місця події при розслідуванні шахрайства у сфері обігу автотранспорту з урахуванням сучасних умов. *Правове життя сучасної України*: у 3 т.: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 15 трав. 2020 р.) / відп. ред. М. Р. Аракелян. Одеса: Гельветика, 2020. Т. 3. С. 331–335.
3. Аркуша Л.І., Загородній І. В., Чіпко Н. В. Тактичні особливості допиту потерпілого від шахрайства, вчиненого в сфері обігу автотранспорту. *Правове життя сучасної України*: у 2 т.: матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (м. Одеса, 17 трав. 2019 р.) / відп.

ред. Г. О. Ульянова. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2019. Т. 2. С. 400–405.

4. Дорожньо-транспортні пригоди. Особливості розслідування / упоряд.: А. М. Шабадей, С. О. Шевцов, К. В. Дубонос. Харків: Факт, 2003. 127 с.

5. Дячук В. І., Климчук М. П., Губська О. А. Використання спеціальних знань при розслідуванні дорожньотransпортних пригод: монографія. Київ, 2012. 220 с.

6. Колеснік І. І. Методика розслідування злочинів проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту: дис... канд. юрид. наук: 12.00.09. Харків, 2016. 225 с.

7. Криміналістика: підручник: у 2 т. / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. Т. 2. 328 с.

8. Криміналістика: підручник / В. В. Пясковський, Ю. М. Чорноус, А. В. Самодін та ін.; за заг. ред. В. В. Пясковського. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Філія вид-ва «Право», 2020. 752 с.

9. Криміналістика / За ред. В. В. Тіщенко. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 596 с.

10. Кримінальний процес України: підручник / за ред. С. В. Ківалова та М. С. Цуцкірідзе. Одеса: Видавництво «Юридика», 2023. 1104 с.

11. Огляд місця події при розслідуванні окремих видів злочинів: наук. – практич. посібник / за ред. Н. І. Клименко. Київ: Юрінком Інтер, 2005. 216 с.

12. Осадчий Ю. І. Розслідування злочинів, пов'язаних з інсценуванням дорожньо-транспортної події: дис... док. філософії в галузі знань 08 Право: спец.: 081 – Право. Одеса, 2020. 269 с.

13. Подобний О. О. Оперативно-розшукова діяльність у виявленні та розслідуванні злочинів: теорія, історія і сучасна практика: навч.-метод. посібник. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2021. 258 с.

14. Тертишник В. М. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. Вид. 18-те, доповн. і перероб. Київ: Алерта, 2021. 1110 с.

15. Тіщенко В. В., Аркуша Л. І., Плахотіна В. М. Криміналістика: Навч.-метод. посіб. 4-е вид., випр. Одеса: Фенікс, 2013. 338 с.

16. Чіпко Н. В. Загальні положення технології вчинення та розслідування шахрайств у сфері обігу автотранспорту. *Криміналістичне забезпечення виявлення і розслідування злочинів: монографія* / за ред. В. В. Тіщенко. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2018. С. 368–381.

Самостійна робота 4.
Слідчі ситуації, завдання та напрямки
розслідування шахрайств у сфері обігу автотранспорту
на подальшому етапі

Питання

1. Характеристика подальшого етапу розслідування шахрайств у сфері обігу автотранспорту.
2. Слідчі ситуації та їх вплив на програму розслідування шахрайств у сфері обігу автотранспорту на подальшому етапі.
3. Алгоритм дій слідчого для кожної слідчої ситуації, що склалися.
4. Тактичні операції на подальшому етапі розслідування шахрайств у сфері обігу автотранспорту
5. Види та значення судових експертиз, що призначаються в ході розслідування шахрайств у сфері обігу автотранспорту.

ТЕМА 5. ОСОБЛИВОСТІ РОЗСЛІДУВАННЯ ХУЛІГАНСТВА

Практичне заняття 5. Особливості розслідування хуліганства

Завдання

Підготувати відповіді на теоретичні питання.

1. Поняття та класифікація хуліганства.
2. Криміналістична характеристика хуліганства та її структура:
 - 2.1. Характеристика предмету злочинного посягання, способів, обстановки та слідової картини вчинення хуліганства.
 - 2.2. Відомості про знаряддя і засоби, які використовуються при вчиненні хуліганських дій.
 - 2.3. Відомості про особу потерпілого та підозрюваного.
3. Особливості розслідування хуліганства:
 - 3.1. Обставини, що підлягають встановленню та доказуванню.
 - 3.2. Типові слідчі ситуації, версії, тактичні завдання та засоби їх вирішення на початковому етапі розслідування хуліганства.
4. Тактика проведення слідчих (розшукових) дій:
 - 4.1. Затримання та особистий обшук підозрюваного (підозрюваних).
 - 4.2. Тактика огляду місця події.
 - 4.3. Допит потерпілого та свідків.
 - 4.4. Допит підозрюваного.
 - 4.5. Допит двох або більше вже допитаних осіб.
 - 4.6. Пред'явлення для впізнання.
 - 4.7. Проведення обшуку у підозрюваних осіб.
5. Фіксація ходу та результатів проведення слідчих (розшукових) дій.
6. Призначення та провадження судових експертиз.

Методичні рекомендації

Методи навчання: Освоєння даної теми передбачає засвоєння здобувачами освіти знань шляхом застосування методу мозкового штурму задля вирішення конкретних комплексних завдань розслідування.

При підготовці до практичних занять та виконання самостійної роботи рекомендовано опиратися на криміналістичну наукову літературу, а також ознайомитися зі змістом Розділу XII КК України, що передбачають кримінальну відповідальність за кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності.

Рекомендована література

1. Герасимчук С. С., Чаплинський К. О., Єфімов М. М. Криміналістичне забезпечення розслідування хуліганства, пов'язаного з опором представникові влади або громадськості, який виконує обов'язки з охорони громадського порядку: монографія. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 238 с.

2. Єфімов М. М. Криміналістична характеристика та особливості розслідування хуліганства: дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.09. Дніпропетровськ, 2015. 242 с.

3. Єфімов М. М., Пиріг І. В. Методика розслідування окремих видів кримінальних правопорушень: підруч. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2022. 271 с.

4. Єфімов М. М. Використання спеціальних знань при розслідуванні хуліганства, вчиненого із використанням зброї *Кримінальна відповідальність та розслідування злочинів, вчинених з використанням зброї* / Ю. М. Береза, М. М. Єфімов, В. П. Кононець, А. С. Новосад, І. В. Пиріг, С. А. Риб'янець, О. С. Скок, О. І. Соболев, К. О. Чаплинський, А. П. Черненко, С. А. Шалгунова, Т. В. Шевченко, А. Г. Шиян, В. А. Якушкін / За заг. ред.к.ю.н., доцента Шалгунової С. А. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. С. 259–270.

5. Єфімов М. М. Особливості тактики проведення окремих слідчих (розшукових) дій при розслідуванні хуліганства зі зброєю.

Кримінальна відповідальність та розслідування злочинів, вчинених з використанням зброї / Ю. М. Береза, М. М. Єфімов, В. П. Кононець, А. С. Новосад, І. В. Пиріг, С. А. Риб'янець, О. С. Скок, О. І. Соболев, К. О. Чаплинський, А. П. Черненко, С. А. Шалгунова, Т. В. Шевченко, А. Г. Шиян, В. А. Якушкін / За заг. ред.к.ю.н., доцента Шалгунової С. А. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. С. 235–247.

6. Криміналістика: підручник: у 2 т. / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. Т. 2. 328 с.

7. Криміналістика: підручник / В. В. Пяковський, Ю. М. Чорноус, А. В. Самодін та ін.; за заг. ред. В. В. Пяковського. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Філія вид-ва «Право», 2020. 752 с.

8. Криміналістика / За ред. В. В. Тіщенко. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 596 с.

9. Кримінальний процес України: підручник / за ред. С. В. Ківалова та М. С. Цуцкірідзе. Одеса: Видавництво «Юридика», 2023. 1104 с.

10. Методика розслідування окремих видів злочинів: навч. посібник / О. І. Гарасимів, О. М. Дуфенюк, О. В. Захарова та ін.; за заг. ред. Є. В. Пряхіна. 2-ге вид., перероб. та допов. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 312 с.

11. Тертишник В. М. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. Вид. 18-те, доповн. і перероб. Київ: Алерта, 2021. 1110 с.

12. Тіщенко В. В. Тактико-психологічні засади слідчої та оперативно-розшукової діяльності: навч.-метод. посібник / В. В. Тіщенко, В. Є. Загородній, Л. С. Белік Одеса: видавничий дім «Гельветика», 2019. 160 с.

13. Шевченко А. С. Розслідування хуліганства, вчиненого під час виборчого процесу в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.09. Дніпро, 2019. 232 с.

Самостійна робота 5.
Алгоритм дій слідчого на подальшому етапі
розслідування хуліганства

Питання

1. Організація та планування подальшого етапу розслідування та обставини, що підлягають доказуванню.
2. Оцінка слідчих ситуацій та версій на подальшому етапі розслідування хуліганства.
3. Тактичні завдання та засоби їх вирішення на подальшому етапі розслідування хуліганства.
4. Проведення слідчих (розшукових) дій: допит підозрюваного; пред'явлення для впізнання; обшук; слідчий експеримент.

ТЕМА 6

ОСОБЛИВОСТІ РОЗСЛІДУВАННЯ МАСОВИХ ЗАВОРУШЕНЬ

Практичне заняття 6. Методико-криміналістичні основи розслідування масових заворушень

Завдання

Підготувати відповіді на теоретичні питання.

1. Криміналістична класифікація та характеристика масових заворушень.
2. Типові моделі механізму вчинення масових заворушень.
3. Обстановка та слідова картина вчинення масових заворушень.
4. Відомості про підозрюваних та потерпілих осіб.
5. Початковий етап розслідування масових заворушень.
6. Обставини, що підлягають встановленню та доказуванню.
7. Типові слідчі ситуації початкового етапу розслідування масових заворушень, тактичні завдання та засоби їх вирішення.
8. Проведення окремих слідчих (розшукових) дій:
 - 8.1. Огляд місцевості та приміщень, які були піддані погрому.
 - 8.2. Огляд місця пожежі.
 - 8.3. Огляд місця вибуху.
 - 8.4. Огляд місць розсіювання натовпу.
 - 8.5. Допит свідків-очевидців.
 - 8.6. Допит підозрюваних осіб, які вчинили масові заворушення.
 - 8.7. Освідчення.
 - 8.8. Обшук.
9. Призначення судових експертиз.

Методичні рекомендації

Методи навчання: Освоєння даної теми передбачає засвоєння здобувачами освіти знань шляхом застосування методу мозкового штурму задля вирішення конкретних комплексних завдань розслідування.

При підготовці до практичних занять та виконання самостійної роботи рекомендовано опиратися на криміналістичну наукову літературу, а також ознайомитися зі змістом Розділу XII КК України, що передбачають кримінальну відповідальність за кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності.

Рекомендована література

1. Антонюк О. А. Проблемні питання класифікації типових слідчих ситуацій розслідування кримінальних правопорушень проти громадського порядку. *Юридична наука*. 2020. № 6. С. 203–207.
2. Аркуша Л.І., Загородній І. В., Чіпко Н. В. Криміналістична класифікація злочинів, пов'язаних з існуванням неконтрольованих територій в Україні, та злочинців. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 1. С. 238–241.
3. Аркуша Л.І., Загородній І. В., Чіпко Н. В. Тактичні операції з використанням негласних слідчих (розшукових) дій у протидії злочинній діяльності. *Нові завдання юридичної науки в Україні та в країнах ЄС: зб. наук.-метод. доп. (м. Мішкольц, Угорщина, 19–20 квітня 2019 р.)*. Мішкольц, 2019. С. 10–12.
4. Аркуша Л.І., Чіпко Н. В., Чумак С. П. Агентурний метод оперативно-розшукової діяльності: історія виникнення. *Судова апеляція*. 2019. № 4 (57). С. 6–14. URL: http://idpnan.org.ua/files/2020/sudova-apelyatsiya_4_57_-2019.pdf
5. Єфімов М. М., Пиріг І. В. Методика розслідування окремих видів кримінальних правопорушень: підруч. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2022. 271 с.
6. Кононенко Н. О. Розслідування хуліганства, вчиненого під час проведення спортивно-масових заходів: дис... канд. юрид. наук: 12.00.09. Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ: Дніпропетровськ, 2016. 214 с.
7. Кримінальний процес України: підручник / за ред. С. В. Ківалова та М. С. Цуцкїрїдзе. Одеса: Видавництво «Юридика», 2023. 1104 с.
8. Кузьменко О. П. Початковий етап розслідування масових заворушень: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ, 2017. 20 с.

9. Кузьменко О. П. Нагляд прокурора за законністю застосування запобіжних заходів в ході розслідування масових заворушень. *Юрист України*. 2014. № 4. С. 111–116.

10. Ламах Т. В. Проблемні ситуації досудового розслідування масових заворушень. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. 2018. № 35. Том. 2. С. 88–91.

11. Лісняк А. І. Криміналістична характеристика та особливості розслідування масових заворушень: дис. ... док. філософії в галузі знань 08 Право: спец.: 081 – Право. Дніпро, 2021. 229 с.

12. Лісняк А. І. Типові слідчі ситуації під час розслідування масових заворушень. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2020. № 4 (107). С. 342–346.

13. Мішустін В. В. Поняття і структура криміналістичної характеристики масових заворушень. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Юридичні науки*. 2022. № 12. С. 36–42.

14. Розслідування масових заворушень: навч. посібник / М. А. Погорецький, О. Ю. Татаров, Д. Б. Сергєєва, М. С. Цуцкіридзе; за ред. проф. М. А. Погорецького. Київ: ВД «Дакор», 2014. 140 с.

15. Сервачак О. В., Лефтеров В. О. Психологія проведення масових спортивних заходів на великих стадіонах: монографія. Одеса: Фенікс, 2018. 254 с.

16. Тертишник В. М. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. Вид. 18-те, доповн. і перероб. Київ: Алерта, 2021. 1110 с.

17. Усаткін Д. Г. Криміналістична характеристика та особливості розслідування групового порушення громадського порядку: дис. ... док. філософії в галузі знань 08 Право: спец.: 081 – Право. Дніпро, 2021. 240 с.

18. Усаткін Д. Г. Типові слідчі ситуації під час розслідування групового порушення громадського порядку. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2020. № 3 (106). С. 299–303.

19. Шалдирван П. В. Методика розслідування масових заворушень: дисер. на здоб. наук. ст.к.ю.н. за спец. 12.00.09. Академія адвокатури України. Київ. 2005. 210 с.

Самостійна робота 6.

Тактичні та організаційні основи розслідування масових заворушень

Питання

1. Завдання розслідування та алгоритм дій слідчого на початковому та подальшому етапі розслідування масових заворушень.
2. Особливості проведення окремих тактичних операції при розслідування масових заворушень.
3. Організація взаємодії слідчого з оперативно-розшуковими підрозділами.
4. Організація взаємодії слідчого з експертами та спеціалістами.
5. Організація взаємодії з засобами масової інформації та громадськістю.

ТЕМА 7

ОСОБЛИВОСТІ РОЗСЛІДУВАННЯ ПІДПАЛІВ

Практичне заняття 7. Особливості розслідування підпалів

Завдання

Підготувати відповіді на теоретичні питання.

1. Види кримінальних правопорушень, пов'язаних з підпалами.
2. Криміналістична характеристика кримінальних правопорушень, пов'язаних з підпалами:
 - 2.1. Основні елементи криміналістичної характеристики.
 - 2.2. Спосіб вчинення підпалів.
 - 2.3. Типові сліди підпалу.
 - 2.4. Характеристика місця та часу підпалу.
 - 2.5. Характеристика підозрюваних осіб.
 - 2.6. Характеристика потерпілих.
3. Початковий етап розслідування підпалів:
 - 3.1. Типові слідчі ситуації, версії та планування початкового етапу розслідування підпалів.
 - 3.2. Обставини, які підлягають встановленню та доказуванню.
4. Проведення окремих слідчих (розшукових) дій:
 - 4.1. Огляд місця події.
 - 4.2. Основні завдання огляду місця підпалу.
 - 4.3. Допит свідків.
 - 4.4. Тактика допиту підозрюваного.
 - 4.5. Обшук підозрюваного.
5. Призначення судових експертиз. Питання, які ставляться на розгляд судово-медичної, пожежно-технічної, електротехнічної, речовин та матеріалів та технологічної експертиз.

Методичні рекомендації

Методи навчання: Освоєння даної теми передбачає засвоєння здобувачами освіти знань шляхом застосування методу мозкового штурму задля вирішення конкретних комплексних завдань розслідування.

При підготовці до практичних занять та виконання самостійної роботи рекомендовано опиратися на криміналістичну наукову літературу, а також ознайомитися зі змістом Розділу VI КК України, що передбачають кримінальну відповідальність за кримінальні правопорушення проти власності.

Рекомендована література

1. Арешонков В. В. Технічне забезпечення техніко-криміналістичних досліджень у розслідуванні злочинів. Актуальні проблеми держави і права. 2020. Вип. 88. С. 3–10.

2. Безвесільний В. Д., Дьяченко О. Ф. Розслідування та судові експертизи пожеж: довід.-метод. посіб. Харків: Компанія СМІТ, 2007. 192 с.

3. Кіцелюк В. М. Розслідування порушень встановлених законодавством вимог пожежної безпеки: монографія. Надвірна: Надвірнянська друкарня, 2018. 296 с.

4. Кіцелюк В. М. Підстави для побудови слідчих версій про причини пожеж під час розслідування пов'язаних із ними кримінальних правопорушень. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 7. С. 363–366. URL: http://lsej.org.ua/7_2020/93.pdf

5. Колесніков В. В. Розслідування злочинів, пов'язаних з пожежами: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Харків, 2005. 20 с.

6. Кравчук П. Ю. Огляд під час розслідування порушень встановлених законом пожежної безпеки та підпалів. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 8. С. 340–344. URL: http://www.lsej.org.ua/8_2021/80.pdf

7. Кримінальний процес України: підручник / за ред. С. В. Ківалова та М. С. Цуцкірідзе. Одеса: Видавництво «Юридика», 2023. 1104 с.

8. Лісіцький А. Тактика огляду місця події під час розслідування кримінальних правопорушень, вчинених шляхом підпалу. *Юридична психологія*. 2021. № 1(28). С. 88–94.

9. Тертишник В. М. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. Вид. 18-те, доповн. і перероб. Київ: Алерта, 2021. 1110 с.

10. Тертишник В. М. Судова експертологія: підруч. для підгот. здобувачів освіт. ступеня «магістр» за спец. 081 «Право» та 262 «Правоохоронна діяльність» / В. М. Тертишник, В. В. Варава, О. В. Сачко; за заг. ред. В. М. Тертишника. Харків: Право, 2021. 280 с.

11. Тіщенко В. В. Тактико-психологічні засади слідчої та оперативно-розшукової діяльності: навч.-метод. посібник / В. В. Тіщенко, В. Є. Загородній, Л. С. Белік Одеса: видавничий дім «Гельветика», 2019. 160 с.

12. Цимбал М. Л. Розслідування пожеж (огляд місця події та проблеми застосування спеціальних знань: монографія. Харків: Гриф, 2004. 360 с.

13. Чорноус Ю. М. Криміналістичне забезпечення розслідування злочинів: монографія. Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017. 492 с.

Самостійна робота 7.

Криміналістичні аспекти розслідування підпалів

Питання

1. Взаємозв'язок структурних елементів криміналістичної характеристики підпалів.
2. Типові слідчі ситуації, версії та планування розслідування на подальшому етапі.
3. Взаємодія слідчого з оперативними підрозділами Національної поліції України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій та Експертної служби МВД під час виявлення та розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних з підпалами.
4. Взаємодія слідчого з засобами масової інформації та іншими організаціями при розслідуванні підпалів.
5. Тактика проведення окремих слідчих (розшукових) дій на подальшому етапі.
6. Використання спеціальних знань.

ТЕМА 8

ОСОБЛИВОСТІ РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ВЧИНЕНИХ НЕПОВНОЛІТНІМИ

Практичне заняття 8. Особливості розслідування кримінальних правопорушень, вчинених неповнолітніми

Завдання

Підготувати відповіді на теоретичні питання.

1. Криміналістична характеристика кримінальних правопорушень, вчинених неповнолітніми:

1.1. Структура криміналістичної характеристики кримінальних правопорушень зазначеної категорії.

1.2. Характеристика неповнолітнього злочинця.

1.3. Характеристика особи потерпілого.

1.4. Класифікація потерпілих від кримінальних правопорушень, що вчиняються неповнолітніми.

1.5. Предмет злочинного посягання.

1.6. Спосіб підготовки, вчинення та приховування.

1.7. Слідова картина.

1.8. Ознаки, які вказують на вчинення кримінального правопорушення неповнолітніми.

1.9. Місце, час та обставини вчинення кримінальних правопорушень неповнолітніми.

2. Початковий етап розслідування кримінальних правопорушень, вчинених неповнолітніми:

2.1. Обставини, які підлягають встановленню та доказуванню.

2.2. Слідчі ситуації, які є типовими для початкового етапу розслідування.

3. Тактика проведення окремих слідчих (розшукових) дій:

3.1. Огляд місця події.

3.2. Сліди, які вказують про вчинення кримінальних правопорушень неповнолітніми.

3.3. Завдання і особливості обшуку в кримінальних провадженнях зазначених правопорушень.

3.4. Підготовка до допиту неповнолітнього підозрюваного.

3.5. Допит неповнолітніх підозрюваних Залучення під час допиту педагога.

3.6. Тактика проведення обшуку.

4. Використання спеціальних знань. Призначення психолого-психіатричної експертизи. Завдання та питання, які ставляться при провадженні комплексної психолого-психіатричної експертизи.

Методичні рекомендації

Методи навчання: Освоєння даної теми передбачає засвоєння здобувачами освіти знань шляхом застосування методу мозкового штурму задля вирішення конкретних комплексних завдань розслідування.

При підготовці до практичних занять та виконання самостійної роботи рекомендовано опиратися на криміналістичну наукову літературу, а також ознайомитися зі змістом Розділу XV КК України, що передбачають кримінальну відповідальність та покарання неповнолітніх.

Рекомендована література

1. Антощук А. О., Замула Б. А. Окремі аспекти допиту неповнолітнього підозрюваного у кримінальному провадженні. *Право та державне управління*. 2023. № 1. С. 173–179.

2. Балац Р. М. Особливості вивчення особи неповнолітнього у кримінальному провадженні. *Процесуальне та техніко-криміналістичне забезпечення досудового розслідування*: тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 28 листоп. 2019 р.). Харків, 2019. С. 201–203.

3. Бахчев К. В. Типові слідчі ситуації при розслідуванні хуліганства, вчиненого неповнолітніми. *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)*. 2015. № 2. С. 133–138.

4. Вакуленко О. Ф. Окремі аспекти проведення допиту неповнолітнього підозрюваного у кримінальному провадженні. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2016. № 1. С. 149–152.

5. Єфімов М. М. Теоретичні засади методики розслідування втягнення неповнолітнього в заняття проституцією і сутенерства: монографія. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 232 с.

6. Кавецька В. С. Допит неповнолітнього в стадії судового розгляду за участі педагога, психолога, захисника та законного представника. *Кримінальний процесуальний кодекс 2012 року: ідеологія та практика правозастосування: колективна монографія* / За заг. ред. Ю. П. Алєніна, відпов. за вип. І. В. Гловюк. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2018. С. 936–957.

7. Крикунов О. Особливості суб'єктного складу кримінального провадження щодо неповнолітніх. *Історико-правовий часопис* 2021. № 14(2). С. 104–114.

8. Кримінальний процес України: підручник / за ред. С. В. Ківалова та М. С. Цуцкірідзе. Одеса: Видавництво «Юридика», 2023. 1104 с.

9. Марко С. І., Климчук М. П. Криміналістично значущі особливості неповнолітніх та їх дослідження під час досудового слідства. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична*. 2012. Вип. 1. С. 407–416.

10. Методичні рекомендації щодо опитування дітей, що стали свідками та/або жертвами насильства, а також вчинили насильство: метод. посіб. / Автори-упоряд.: Д. Пурас, О. Калашник, О. Кочемировська; Т. Цюман; за заг. ред. Т. Цюман. Київ: ФОП Клименко, 2015. 114 с.

11. Особливості досудового розслідування кримінальних проваджень щодо неповнолітніх: методичні рекомендації / О. П. Бойко, А. В. Захарко, В. В. Литвинов, І. І. Статіва, Н. П. Черняк; за заг. ред. В. І. Сліпченка. Дніпропетровськ, 2014. 35 с.

12. Особливості здійснення кримінальних проваджень щодо неповнолітніх: навчально-методичний посібник / Колектив авторів, за заг. ред. В. В. Щепоткіної, Т. І. Слущкої. Київ: Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ; Національна школа суддів України; Проект «Реформування системи кримінальної юстиції щодо неповнолітніх в Україні», 2017. 238 с.

13. Сизоненко А. С. Характеристика неповнолітніх осіб, які вчиняють кримінальні правопорушення. *Південноукраїнський прав-*

ничий часопис. 2021. № 3. Т. 1 С. 37–44. URL: http://www.sulj.oduvs.od.ua/archive/2021/3/part_1/7.pdf

14. Тертишник В. М. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. Вид. 18-те, доповн. і перероб. Київ: Алерта, 2021. 1110 с.

Самостійна робота 8.

Криміналістичний аналіз розслідування кримінальних правопорушень, вчинених неповнолітніми

Питання

1. Криміналістична характеристика неповнолітнього лідера злочинного формування, як елементу криміналістичної характеристики кримінальних правопорушень, вчинених неповнолітніми.
2. Характеристика деяких способів вчинення зазначених правопорушень неповнолітніми з психічними аномаліями.
3. Відомості про знаряддя та засоби, які використовуються неповнолітніми злочинцями при вчиненні даних правопорушень.
4. Обставини, що підлягають встановленню та доказуванню.
5. Тактичні особливості проведення слідчих (розшукових) дій.
6. Призначення та провадження судових експертиз та питання, які ставляться перед експертом при розслідуванні кримінальних правопорушень, вчинених неповнолітніми.

ТЕМА 9

ОСОБЛИВОСТІ РОЗСЛІДУВАННЯ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНИХ ПРИГОД

Практичне заняття 9. Особливості розслідування дорожньо-транспортних пригод

Завдання

Підготувати відповіді на теоретичні питання.

1. Криміналістична класифікація дорожньо-транспортних пригод.
2. Криміналістична характеристика та склад її елементів:
 - 2.1. Механізм дорожньо-транспортної пригоди, причини та умови.
 - 2.2. Дорожня обстановка, навколишнє середовище, місце, час та інші обставини ДТП.
 - 2.3. Типова слідова картина ДТП.
 - 2.4. Відомості про особу потерпілого.
 - 2.5. Відомості про особу підозрюваного.
3. Організація та планування початкового етапу розслідування:
 - 3.1. Характеристика обставин, що підлягають доказуванню.
 - 3.2. Слідчі ситуації, тактичні завдання та засоби їх вирішення.
4. Слідчі (розшукові) дії на початковому етапі розслідування ДТП:
 - 4.1. Огляд місця ДТП.
 - 4.2. Огляд водія, транспортного засобу, дороги, навколишнього середовища.
 - 4.3. Обстановка та слідова картина ДТП.
5. З'ясування та фіксація обстановки ДТП, складання схеми. Вилучення слідів ДТП. Визначення технічного стану транспортного засобу.
6. Тактичні особливості допиту учасників ДТП.
7. Проведення слідчого експерименту з метою перевірки й уточнення відомостей ДТП. Встановлення механізму ДТП.

8. Автотехнічна експертиза та питання які ставляться на її розгляд.

9. Призначення інших видів судових експертиз.

Методичні рекомендації

Методи навчання: Освоєння даної теми передбачає засвоєння здобувачами освіти знань шляхом застосування методу мозкового штурму задля вирішення конкретних комплексних завдань розслідування.

При підготовці до практичних занять та виконання самостійної роботи рекомендовано опиратися на криміналістичну наукову літературу, а також ознайомитися зі змістом Розділу XI КК України, що передбачають кримінальну відповідальність за вчинення кримінальних правопорушень проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

Рекомендована література

1. Тертишник В. М. Судова експертологія: підруч. для підгот. здобувачів освіт. ступеня «магістр» за спец. 081 «Право» та 262 «Правоохоронна діяльність» / В. М. Тертишник, В. В. Варава, О. В. Сачко; за заг. ред. В. М. Тертишника. Харків: Право, 2021. 280 с.

2. Тіщенко В. В. Тактико-психологічні засади слідчої та оперативно-розшукової діяльності: навч.-метод. посібник / В. В. Тіщенко, В. Є. Загородній, Л. С. Белік Одеса: видавничий дім «Гельветика», 2019. 160 с.

3. Арешонков В. В. Технічне забезпечення техніко-криміналістичних досліджень у розслідуванні злочинів. *Актуальні проблеми держави і права*. 2020. Вип. 88. С. 3–10.

4. Тертишник В. М. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. Вид. 18-те, доповн. і перероб. Київ: Алерта, 2021. 1110 с.

5. Антіпова О. І. Предмет та процес доказування при розслідуванні кримінальних правопорушень про дорожньо-транспортні пригоди: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Донецьк, 2014. 160 с.

6. Дячук В. І., Климчук М. П., Губська О. А. Використання спеціальних знань при розслідуванні дорожньотransпортних пригод: монографія. Київ, 2012. 220 с.

7. Колеснік І. І. Методика розслідування злочинів проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту: дис... канд. юрид. наук: 12.00.09. Харків, 2016. 225 с.

8. Тертишник В. М. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. Вид. 18-те, доповн. і перероб. Київ: Алерта, 2021. 1110 с.

9. Тіщенко В. В., Аркуша Л. І., Плахотіна В. М. Криміналістика: Навч.-метод. посіб. 4-е вид., випр. Одеса: Фенікс, 2013. 338 с.

10. Кримінальний процес України: підручник / за ред. С. В. Ківалова та М. С. Цуцкірідзе. Одеса: Видавництво «Юридика», 2023. 1104 с.

Самостійна робота 9.

Розслідування дорожньо-транспортних пригод при наїзді на пішохода

Питання

1. Криміналістична характеристика ДТП при наїзді на пішохода та її структурні елементи.
2. Коло обставин, що підлягають встановленню та доказуванню.
3. Типові слідчі ситуації, версії та напрямки розслідування
4. Особливості взаємодії слідчого з патрульною поліцією та оперативними підрозділами під час розслідування ДТП при наїзді на пішохода.
5. Тактика проведення першочергових слідчих (розшукових) дій: огляд місця події, потерпілого та транспортного засобу; допит потерпілого та свідків; освідування водія транспортного засобу.
6. Особливості призначення судово-медичної експертизи.
7. Тактика проведення допиту водія транспортного засобу.
8. Призначення та провадження автотехнічної, дорожньо-технічної, інженерно-транспортної, судово-психологічної експертиз, експертизи лакофарбових матеріалів і покриттів, експертизи нафтопродуктів і паливно-мастильних матеріалів, волокнистих матеріалів і виробів із них, скла та виробів із нього, експертизи полімерних матеріалів, пластмас і виробів із них.

ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумковий контроль з дисципліни «Особливості розслідування окремих видів кримінальних правопорушень» передбачений екзамен, який проводиться у кінці семестру.

Питання до екзамену

1. Криміналістична класифікація вбивств, прихованих інсценуванням.
2. Криміналістична характеристика вбивств, прихованих інсценуванням.
3. Криміналістична характеристика механізму та способу вчинення вбивств, прихованих інсценуванням.
4. Криміналістична характеристика обстановки, слідової картини, знарядь та засобів вчинення вбивств, прихованих інсценуванням.
5. Криміналістична характеристика підозрюваних та потерпілих при розслідуванні вбивств, прихованих інсценуванням.
6. Негативні обставини як ознака кримінального інсценування при розслідуванні вбивств, прихованих інсценуванням.
7. Вихідні слідчі ситуації, тактичні завдання і напрями розслідування вбивств, прихованих інсценуванням.
8. Організація і тактика проведення слідчих (розшукових) дій в ході розслідування вбивств, прихованих інсценуванням.
9. Тактичні особливості проведення огляду місця події та трупа при розслідуванні вбивств, прихованих інсценуванням.
10. Питання, які ставляться перед експертом при призначенні судово-медичної експертизи у кримінальних провадженнях про вбивства, приховані інсценуванням.
11. Тактика проведення допиту підозрюваної особи при розслідуванні вбивств, прихованих інсценуванням.
12. Використання спеціальних знань в ході розслідування вбивств, прихованих інсценуванням.
13. Комплекс тактичних операцій на початковому та подальшому етапах розслідування вбивств, прихованих інсценуванням.
14. Поняття та криміналістична класифікація насильницьких кримінальних правопорушень проти статевої свободи та недоторканості дітей.

15. Криміналістична характеристика насильницьких кримінальних правопорушень проти статевої свободи та недоторканості дітей.
16. Види насильства, що застосовуються при вчиненні насильницьких кримінальних правопорушень проти статевої свободи та недоторканості дітей.
17. Початок кримінального провадження та обставини, що підлягають встановленню та доказуванню при розслідуванні насильницьких кримінальних правопорушень проти статевої свободи та недоторканості дітей.
18. Особливості допиту потерпілих та свідків при розслідуванні насильницьких кримінальних правопорушень проти статевої свободи та недоторканості дітей.
19. Огляд місця події при розслідуванні насильницьких кримінальних правопорушень проти статевої свободи та недоторканості дітей.
20. Особливості проведення допиту підозрюваних при розслідуванні насильницьких кримінальних правопорушень проти статевої свободи та недоторканості дітей.
21. Особливості проведення слідчих (розшукових) дій в ситуації, коли дитині особа злочинця не відома.
22. Призначення та провадження судових експертиз в ході розслідування насильницьких кримінальних правопорушень проти статевої свободи та недоторканості дітей.
23. Форми та етапи взаємодії правоохоронних органів з оперативними підрозділами при розслідуванні кримінальних правопорушень проти статевої свободи та недоторканості дітей.
24. Взаємодія зі ЗМІ та громадськістю при розслідуванні кримінальних правопорушень проти статевої свободи та недоторканості дітей.
25. Поняття та структура методики розслідування крадіжок, вчинених у громадських місцях.
26. Типові моделі механізму вчинення крадіжок у громадських місцях та етапи його формування.
27. Класифікація та характеристика злочинців та потерпілих, як елемент криміналістичної характеристики крадіжок у громадських місцях

28. Обставини, що підлягають доказуванню при розслідуванні крадіжок, вчинених у громадських місцях.
29. Початковий етап розслідування крадіжок, вчинених у громадських місцях.
30. Вихідні слідчі ситуації, версії, тактичні завдання та засоби їх вирішення при розслідування крадіжок, вчинених у громадських місцях.
31. Тактичні особливості проведення слідчих (розшукових) дій на початковому етапі розслідування крадіжок, вчинених у громадських місцях.
32. Слідчі ситуації подальшого етапу розслідування крадіжок, вчинених у громадських місцях.
33. Форми та етапи взаємодії правоохоронних органів при розслідуванні крадіжок, вчинених у громадських місцях.
34. Особливості проведення слідчих (розшукових) дій при розслідуванні крадіжок, вчинених у громадських місцях на подальшому етапі.
35. Криміналістична класифікація шахрайств у сфері обігу автотранспорту.
36. Криміналістична характеристика шахрайств у сфері обігу автотранспорту. Кореляційні зв'язки між елементами криміналістичної характеристики.
37. Предмет злочинного посягання, спосіб, обстановка та слідова картина шахрайств у сфері обігу автотранспорту.
38. Характеристика шахраїв та потерпілих, як елемент криміналістичної характеристики шахрайств у сфері обігу автотранспорту.
39. Типові слідчі ситуації, версії, завдання та напрями розслідування шахрайств у сфері обігу автотранспорту.
40. Тактика проведення окремих тактичних операцій при розслідуванні шахрайств у сфері обігу автотранспорту.
41. Тактика проведення огляду місця події та транспортного засобу при розслідуванні шахрайств у сфері обігу автотранспорту.
42. Тактика проведення допиту при розслідуванні шахрайств у сфері обігу автотранспорту.
43. Призначення та провадження судових експертиз при розслідуванні шахрайств у сфері обігу автотранспорту.
44. Поняття та класифікація хуліганства.

45. Сутність і система криміналістичної характеристики хуліганства.
46. Характеристика предмету злочинного посягання, способів, обстановки та слідової картини вчинення хуліганства. Відомості про особу потерпілого та підозрюваного.
47. Особливості початку досудового розслідування та обставини, що підлягають встановленню при розслідуванні хуліганства.
48. Типові слідчі ситуації, версії та планування початкового етапу розслідування хуліганства.
49. Тактичні особливості проведення затримання та особистого обшуку підозрюваного (підозрюваних), огляду місця події, обшуку при розслідуванні хуліганства.
50. Тактичні особливості проведення допиту потерпілих осіб та свідків, допиту підозрюваних осіб, пред'явлення для упізнання при розслідуванні хуліганства.
51. Алгоритм дій слідчого на подальшому етапі розслідування хуліганства.
52. Призначення судових експертиз та питання, які виносяться на їх вирішення при розслідуванні хуліганства.
53. Криміналістична класифікація масових заворушень.
54. Типові моделі механізму вчинення масових заворушень. Обстановка та слідова картина вчинення масових заворушень. Знаряддя та засоби, які використовують злочинці.
55. Особливості використання спеціальних знань при розслідуванні хуліганств. Взаємодія із громадськістю.
56. Особливості розслідування хуліганств, пов'язаних із проведенням масових заходів.
57. Криміналістична класифікація та характеристика масових заворушень.
58. Типові моделі механізму вчинення масових заворушень.
59. Обстановка та слідова картина вчинення масових заворушень.
60. Криміналістична характеристика підозрюваних та потерпілих осіб як елемент криміналістичної характеристики масових заворушень.
61. Обставини, що підлягають встановленню та доказуванню при розслідуванні масових заворушень.
62. Типові слідчі ситуації та версії початкового етапу розслідування масових заворушень.

63. Організація й тактика проведення слідчих (розшукових) дій на початковому етапі розслідування масових заворушень.
64. Загальні рекомендації та тактика огляду місця події при розслідуванні масових заворушень.
65. Особливості огляд приміщень, які були піддані погрому. Огляд місця пожежі. Огляд місця вибуху. Огляд місць розсіювання натовпу.
66. Призначення судово-медичної експертизи при розслідуванні масових заворушень. Питання, що вирішуються під час судово-медичних досліджень.
67. Особливості допиту потерпілих та свідків в ході розслідування масових заворушень.
68. Тактика проведення обшуку підозрюваних у вчиненні масових заворушень.
69. Призначення деяких видів судових експертиз під час розслідування масових заворушень.
70. Поняття кримінальних правопорушень, пов'язаних з підпалами та їх місце в криміналістичній класифікації.
71. Криміналістична характеристика підпалів та її зміст.
72. Особливості початку кримінального провадження та обставини, що підлягають встановленню при розслідуванні підпалів.
73. Типові слідчі ситуації, версії на напрямки розслідування підпалів.
74. Тактика огляду місця події при розслідуванні підпалів.
75. Тактичні особливості проведення допиту свідків, потерпілих та підозрюваних в ході розслідування підпалів.
76. Призначення та провадження пожежно-технічної експертизи при розслідуванні підпалів.
77. Призначення та провадження судово-медичної експертизи при розслідуванні підпалів.
78. Призначення деяких видів судових експертиз при розслідуванні підпалів.
79. Взаємодія слідчого з засобами масової інформації та іншими організаціями при розслідуванні підпалів.
80. Криміналістична класифікація кримінальних правопорушень, вчинених неповнолітніми особами.

81. Криміналістична характеристика кримінальних правопорушень, вчинених неповнолітніми особами.
82. Характеристика предмету злочинного посягання, способів та обстановки при розслідуванні кримінальних правопорушень, вчинених неповнолітніми особами.
83. Криміналістична характеристика підозрюваних та потерпілих при розслідуванні кримінальних правопорушень, вчинених неповнолітніми особами.
84. Обставини, що підлягають встановленню та доказуванню при розслідуванні кримінальних правопорушень, вчинених неповнолітніми особами.
85. Вихідні слідчі ситуації, версії, тактичні завдання та засоби їх вирішення на початковому етапі розслідування кримінальних правопорушень, вчинених неповнолітніми особами.
86. Тактика допиту та освідчування потерпілої особи при розслідуванні кримінальних правопорушень, вчинених неповнолітніми особами.
87. Призначення судово-медичної експертизи та питання, які ставляться на її вирішення при розслідуванні кримінальних правопорушень, вчинених неповнолітніми особами.
88. Особливості планування подальшого етапу розслідування кримінальних правопорушень, вчинених неповнолітніми особами.
89. Тактика проведення допиту та обшуку підозрюваних осіб при розслідуванні кримінальних правопорушень, вчинених неповнолітніми.
90. Призначення судових експертів в ході розслідування кримінальних правопорушень, вчинених неповнолітніми.
91. Криміналістична класифікація дорожньо-транспортних пригод.
92. Криміналістична характеристика дорожньо-транспортних пригод.
93. Механізм, обстановка, слідова картина дорожньо-транспортних пригод.
94. Характеристика особи водія та потерпілого як елемент криміналістичної характеристики ДТП.
95. Типові слідчі ситуації початкового етапу ДТП.

96. Взаємодія слідчого з патрульною поліцією та оперативними підрозділами при розслідуванні дорожньо-транспортних пригод.
97. Тактика проведення слідчих (розшукових) дій.
98. Тактика огляду місця події, транспорту та трупа при розслідуванні ДТП.
99. Тактика допиту потерпілого та свідків при розслідуванні ДТП.
100. Тактика допиту та освідування водія в ході розслідування ДТП.
101. Використання спеціальних знань в ході розслідування дорожньо-транспортних пригод.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові акти

1. Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 7 липня 2017 року № 575. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17#Text>

2. Інструкція про взаємодію правоохоронних органів у сфері боротьби з організованою злочинністю: Наказ Міністерства внутрішніх справ України, Центрального управління Служби безпеки України від 10 червня 2011 року № 317/235. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0822-11#Text>

3. Інструкція про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: Наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16 листопада 2012 року № 114/1042/516/1199/936/1687/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12#Text>

4. Інструкція про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичні рекомендації з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень: наказ Міністерства юстиції України від 8 жовтня 1998 № 53/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0705-98#>.

5. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 року № 254к/96- ВР. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

6. Кримінальний кодекс України: Закон України від 5 квітня 2001 року № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#n2583>.

7. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13 квітня 2012 року № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>

8. Про затвердження переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів: постанова Кабінету міністрів України від 6 травня 2000 р. № 770. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/770-2000-п#Text>

9. Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними: закон України від 15 лютого 1995 року № 62/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/62/95-вр#Text>

10. Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори: закон України від 15 лютого 1995 року № 60/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/60/95-вр#Text>

11. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого 1992 року № 2135-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text> (дата звернення до ресурсу:).

12. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30 червня 1993 року № 3341-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3341-12#Text>.

13. Про організацію діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 6 липня 2017 року № 570. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0918-17#top>.

14. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1697-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#top>.

15. Про судову експертизу: закон України від 25 лютого 1994 року № 4038-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4038-12#top>

16. Щодо надання роз'яснення терміна «інше володіння особою»: Лист Міністерства юстиції України від 31.07.2013 № 423-0-2-13/11. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v423-323-13#Text>.

Список основних джерел

1. Криміналістика: підручник: у 2 т. / за ред. В. Ю. Шепітька. Харків: Право, 2019. Т. 2. 328 с.

2. Криміналістика: підручник / В. В. Пяковський, Ю. М. Черноус, А. В. Самодін та ін.; за заг. ред. В. В. Пяковського. 2-ге вид., перероб. і допов. Київ: Філія вид-ва «Право», 2020. 752 с.
3. Криміналістика / За ред. В. В. Тіщенко. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 596 с.
4. Криміналістика: криміналістична техніка: навч. посіб. / Р. Л. Степанюк, В. О. Гусєва, В. В. Кікінчук та ін.; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків: ХНУВС, 2023. 388 с.
5. Криміналістика: навчальний підручник: / за ред. Маковецька Н. Є., Француз-Яковець Т. А., Колодіна А. С., Кіряков В. В., Баранник В. М. Київ: Університет «КРОК», 2021. 500 с.
6. Криміналістика. Академічний курс: підручник / Т. В. Варфоломєєва, В. Г. Гончаренко, В. І. Бояров. Київ: Юрінком Інтер, 2011. 504 с.
7. Криміналістична тактика: навч. посіб. / за ред. М. А. Погорецького та Д. Б. Сергєєвої. Київ: Алерта, 2016. 244 с.
8. Криміналістична техніка: навч. посібник / за ред. А. В. Кофанова. Київ: «КІЙ». 2006. 456 с.
9. Методика розслідування окремих видів злочинів: навч. посібник / О. І. Гарасимів, О. М. Дуфенюк, О. В. Захарова та ін.; за заг. ред. Є. В. Пряхіна. 2-ге вид., перероб. та допов. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 312 с.
10. Розслідування окремих видів злочинів: навч. посібник / О. В. Бишевець, М. А. Погорецький, Д. Б. Сергєєва та ін. Київ: Прав. єдність, 2015. 536 с.
11. Розслідування окремих видів кримінальних правопорушень: навч. посібник / за заг. ред. В. В. Пяковського. Київ: 7БЦ, 2022. 256 с.
12. Кримінальний процес: навч. посібник / Ю. П. Алєнін, Л. І. Аркуша [та ін.]; НУ «Одеська юридична академія» [Електронне видання]. Одеса: Фенікс, 2020. 582 с.
13. Кримінальний процес України: підручник / за ред. С. В. Ківалова, М. С. Цуцкїрїдзе; НУ «Одеська юридична академія». Одеса: Видавництво «Юридика», 2023. 1104 с.
14. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу України / за ред. С. В. Ківалова та С. І. Кравченко. Одеса: Фенікс, 2020. 924 с.

Список допоміжних джерел

1. Антіпова О. І. Предмет та процес доказування при розслідуванні кримінальних правопорушень про дорожньо-транспортні пригоди: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Донецьк, 2014. 160 с.
2. Антонюк О. А. Проблемні питання класифікації типових слідчих ситуацій розслідування кримінальних правопорушень проти громадського порядку. *Юридична наука*. 2020. № 6. С. 203–207.
3. Антошук А. О., Замула Б. А. Окремі аспекти допиту неповнолітнього підозрюваного у кримінальному провадженні. *Право та державне управління*. 2023. № 1. С. 173–179.
4. Арешонков В. В. Технічне забезпечення техніко-криміналістичних досліджень у розслідуванні злочинів. Актуальні проблеми держави і права. 2020. Вип. 88. С. 3–10.
5. Аркуша Л. І., Чіпко Н. В., Загородній І. В. Особливості огляду місця події при розслідуванні шахрайства у сфері обігу автотранспорту з урахуванням сучасних умов. *Правове життя сучасної України: у 3 т.: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 15 трав. 2020 р.) / відп. ред. М. Р. Аракелян*. Одеса: Гельветика, 2020. Т. 3. С. 331–335.
6. Аркуша Л. І., Загородній І. В., Чіпко Н. В. Криміналістична класифікація злочинів, пов'язаних з існуванням неконтрольованих територій в Україні, та злочинців. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 1. С. 238–241.
7. Аркуша Л. І., Загородній І. В., Чіпко Н. В. Тактичні операції з використанням негласних слідчих (розшукових) дій у протидії злочинній діяльності. *Нові завдання юридичної науки в Україні та в країнах ЄС: збірник науково-методичних доповідей (м. Мішкольц, Угорщина, 19–20 квітня 2019 р.)*. Мішкольц, 2019. С. 10–12.
8. Аркуша Л. І., Загородній І. В., Чіпко Н. В. Тактичні особливості допиту потерпілого від шахрайства, вчиненого в сфері обігу автотранспорту. *Правове життя сучасної України: у 2 т.: матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (м. Одеса, 17 трав. 2019 р.) / відп. ред. Г. О. Ульянова*. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2019. Т. 2. С. 400–405.
9. Аркуша Л. І., Чіпко Н. В., Чумак С. П. Агентурний метод оперативно-розшукової діяльності: історія виникнення. *Судова апеляція*. 2019. № 4 (57). С. 6–14. URL: http://idpnan.org.ua/files/2020/sudova-apeyatsiya-_4-_57_-2019.pdf

10. Балац Р. М. Особливості вивчення особи неповнолітнього у кримінальному провадженні. *Процесуальне та техніко-криміналістичне забезпечення досудового розслідування*: тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 28 листоп. 2019 р.). Харків, 2019. С. 201–203.

11. Бахчев К. В. Типові слідчі ситуації при розслідуванні хуліганства, вчиненого неповнолітніми. *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)*. 2015. № 2. С. 133–138.

12. Безвесільний В. Д., Дьяченко О. Ф. Розслідування та судові експертизи пожеж: довід.-метод. посіб. Харків: Компанія СМІТ, 2007. 192 с.

13. Вакуленко О. Ф. Окремі аспекти проведення допиту неповнолітнього підозрюваного у кримінальному провадженні. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2016. № 1. С. 149–152.

14. Герасимчук С. С., Чаплинський К. О., Єфімов М. М. Криміналістичне забезпечення розслідування хуліганства, пов'язаного з опором представникові влади або громадськості, який виконує обов'язки з охорони громадського порядку: монографія. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 238 с.

15. Дорожньо-транспортні пригоди. Особливості розслідування / упоряд.: А. М. Шабадей, С. О. Шевцов, К. В. Дубонос. Харків: Факт, 2003. 127 с.

16. Дрозд В. Ю., Чаплинський К. О. Методика розслідування крадіжок з автотransпортних засобів: проблеми теорії та практики: монографія. Одеса: Видавництво «Юридика», 2023. 306 с.

17. Дячук В. І., Климчук М. П., Губська О. А. Використання спеціальних знань при розслідуванні дорожньотransпортних пригод: монографія. Київ, 2012. 220 с.

18. Єфімов М. М. Криміналістична характеристика та особливості розслідування хуліганства: дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.09. Дніпропетровськ, 2015. 242 с.

19. Єфімов М. М. Теоретичні засади методики розслідування втягнення неповнолітнього в заняття проституцією і сутенерства: монографія. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 232 с.

20. Єфімов М. М., Пиріг І. В. Методика розслідування окремих видів кримінальних правопорушень: підруч. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2022. 271 с.

21. Єфімов М. М. Використання спеціальних знань при розслідуванні хуліганства, вчиненого із використанням зброї *Кримінальна відповідальність та розслідування злочинів, вчинених з використанням зброї* / Ю. М. Береза, М. М. Єфімов, В. П. Кононець, А. С. Новосад, І. В. Пиріг, С. А. Риб'янець, О. С. Скок, О. І. Соболев, К. О. Чаплинський, А. П. Черненко, С. А. Шалгунова, Т. В. Шевченко, А. Г. Шиян, В. А. Якушкін / За заг. ред.к.ю.н., доцента Шалгунової С. А. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. С. 259–270.

22. Єфімов М. М. Особливості тактики проведення окремих слідчих (розшукових) дій при розслідуванні хуліганства зі зброєю. *Кримінальна відповідальність та розслідування злочинів, вчинених з використанням зброї* / Ю. М. Береза, М. М. Єфімов, В. П. Кононець, А. С. Новосад, І. В. Пиріг, С. А. Риб'янець, О. С. Скок, О. І. Соболев, К. О. Чаплинський, А. П. Черненко, С. А. Шалгунова, Т. В. Шевченко, А. Г. Шиян, В. А. Якушкін / За заг. ред.к.ю.н., доцента Шалгунової С. А. Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2020. С. 235–247.

23. Єфімов М. М., Пиріг І. В. Методика розслідування окремих видів кримінальних правопорушень: підруч. Дніпро: Видавець Біла К. О., 2022. 271 с.

24. Кавецька В. С. Допит неповнолітнього в стадії судового розгляду за участі педагога, психолога, захисника та законного представника. *Кримінальний процесуальний кодекс 2012 року: ідеологія та практика правозастосування: колективна монографія* / За заг. ред. Ю. П. Аленіна, відпов. за вип. І. В. Глов'юк. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2018. С. 936–957.

25. Калімбет І. Л. Розслідування групових корисливо-насильницьких злочинів неповнолітніх: монографія. Одеса: Фенікс, 2019. 216 с.

26. Кицелюк В. М. Розслідування порушень встановлених законодавством вимог пожежної безпеки: монографія. Надвірна: Надвірнянська друкарня, 2018. 296 с.

27. Кицелюк В. М. Підстави для побудови слідчих версій про причини пожеж під час розслідування пов'язаних із ними кримінальних правопорушень. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 7. С. 363–366. URL: http://lsej.org.ua/7_2020/93.pdf

28. Кобзар О. Ф., К. О. Чаплинський. Методика розслідування та попередження кишенькових крадіжок: навч. посіб.: ДДУВС, 2018. 161 с.

29. Кобзар О.Ф., Чаплинський К. О. Методика розслідування та попередження кишенькових крадіжок: навчальний посібник. Дніпропетровськ: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 161 с.

30. Коваль Ю. Є. Методика розслідування крадіжок особистого майна пасажирів, вчинених на залізничному транспорті України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Львів, 2016. 322 с.

31. Колеснік І. І. Методика розслідування злочинів проти безпеки дорожнього руху та експлуатації транспорту: дис... канд. юрид. наук: 12.00.09. Харків, 2016. 225 с.

32. Колесніков В. В. Розслідування злочинів, пов'язаних з пожежами: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Харків, 2005. 20 с.

33. Комаринська Ю. Б. Методика розслідування навмисних вбивств, замаскованих під нещасний випадок або самогубство на залізничному транспорті: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Київ: НАУВСУ, 2010. 235 с.

34. Комаринська Ю. Б. Розслідування навмисних вбивств, замаскованих під нещасний випадок або самогубство на залізничному транспорті: навчальний посібник. Київ: «Центр учбової літератури», 2016. 124 с.

35. Кононенко Н. О. Розслідування хуліганства, вчиненого під час проведення спортивно-масових заходів: дис... канд. юрид. наук: 12.00.09. Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ: Дніпропетровськ, 2016. 214 с.

36. Копча В. В., Копча Н. В. Криміналістична техніка, тактика і методика: навчальний посібник. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2022. 286 с.

37. Кравчук П. Ю. Огляд під час розслідування порушень встановлених законом пожежної безпеки та підпалів. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 8. С. 340–344. URL: http://www.lsej.org.ua/8_2021/80.pdf

38. Костенко Я. В. Злочини проти дитини: зміст та класифікація / Я. В. Костенко. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. 2017. Вип. 30(2). С. 72–75.

39. Крикунов О. Особливості суб'єктного складу кримінального провадження щодо неповнолітніх. *Історико-правовий часопис* 2021. № 14(2). С. 104–114.

40. Кузьменко О. П. Початковий етап розслідування масових заворушень: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ, 2017. 20 с.

41. Кузьменко О. П. Нагляд прокурора за законністю застосування запобіжних заходів в ході розслідування масових заворушень. *Юрист України*. 2014. № 4. С. 111–116.

42. Ламах Т. В. Проблемні ситуації досудового розслідування масових заворушень. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Юриспруденція*. 2018. № 35. Том. 2. С. 88–91.

43. Лісіцький А. Тактика огляду місця події під час розслідування кримінальних правопорушень, вчинених шляхом підпалу. *Юридична психологія*. 2021. № 1(28). С. 88–94.

44. Лісняк А. І. Криміналістична характеристика та особливості розслідування масових заворушень: дис. ... док. філософії в галузі знань 08 Право: спец.: 081 – Право. Дніпро, 2021. 229 с.

45. Лісняк А. І. Типові слідчі ситуації під час розслідування масових заворушень. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2020. № 4 (107). С. 342–346.

46. Марко С. І., Климчук М. П. Криміналістично значущі особливості неповнолітніх та їх дослідження під час досудового слідства. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія юридична*. 2012. Вип. 1. С. 407–416.

47. Методика розслідування окремих видів злочинів: навч. посібник / О. І. Гарасимів, О. М. Дуфенюк, О. В. Захарова та ін.; за заг. ред. Є. В. Пряхіна. 2-ге вид., перероб. та допов. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 312 с.

48. Методичні рекомендації щодо опитування дітей, що стали свідками та/або жертвами насильства, а також вчинили насильство: метод. посіб. / Автори-упоряд.: Д. Пурас, О. Калашник, О. Кочемировська; Т. Цюман; за заг. ред. Т. Цюман. Київ: ФОП Клименко, 2015. 114 с.

49. Мішустін В. В. Поняття і структура криміналістичної характеристики масових заворушень. *Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Юридичні науки*. 2022. № 12. С. 36–42.

50. Нікітіна-Дудікова Г. Ю. Теоретичні основи дослідження криміналістичної методики розслідування злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості дітей. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція*. 2021 № 50. С. 104–108.

51. Нікітіна-Дудікова Г. Ю. Криміналістична методика розслідування кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості дітей: монографія. Вінниця: Твори, 2022. 624 с.

52. Огляд місця події при розслідуванні окремих видів злочинів: наук. – практич. посібник / за ред. Н. І. Клименко. Київ: Юрінком Інтер, 2005. 216 с.

53. Осадчий Ю. І. Розслідування злочинів, пов'язаних з інсценуванням дорожньо-транспортної події: дис... док. філософії в галузі знань 08 Право: спец.: 081 – Право. Одеса, 2020. 269 с.

54. Особливості досудового розслідування кримінальних проваджень щодо неповнолітніх: методичні рекомендації / О. П. Бойко, А. В. Захарко, В. В. Литвинов, І. І. Статіва, Н. П. Черняк; за заг. ред. В. І. Сліпченка. Дніпропетровськ, 2014. 35 с.

55. Особливості здійснення кримінальних проваджень щодо неповнолітніх: навчально-методичний посібник / Колектив авторів, за заг. ред. В. В. Щепоткіної, Т. І. Слуцької. Київ: Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ; Національна школа суддів України; Проект «Реформування системи кримінальної юстиції щодо неповнолітніх в Україні», 2017. 238 с.

56. Особливості розслідування окремих видів злочинів: збірник методичних рекомендацій / за заг. ред. О. В. Авраменка, Р. І. Благути, О. В. Захарової. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2015. 692 с.

57. Пиріг І. В., Самсонова В. В. Методика розслідування крадіжок, вчинених на території садівницьких товариств і дачних кооперативів: монограф. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 152 с.

58. Подобний О. О. Оперативно-розшукова діяльність у виявленні та розслідуванні злочинів: теорія, історія і сучасна практика: навч.-метод. посібник. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2021. 258 с.

59. Попов Г. В. Особливості досудового розслідування злочинів проти статевій недоторканості дітей, що вчинені в умовах збройного конфлікту. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2023. № 75. Том 2. С. 125–129.

60. Пясковський В. В. Судово-експертне забезпечення розслідування злочинів проти статевій свободи та статевій недоторканості неповнолітніх. *Криміналістичний вісник*. 2017. № 27 (1). С. 72–78.

61. Розслідування злочинів проти особи: керівництво для слідчих / С. В. Ківалов, Ю. П. Алєнін, Є. Л. Стрельцов, В. В. Тіщенко. Одеса: Юрид. літ., 2014. 208 с.

62. Розслідування масових заворушень: навч. посібник / М. А. Погорецький, О. Ю. Татаров, Д. Б. Сергєєва, М. С. Цуцкірідзе; за ред. проф. М. А. Погорецького. Київ: ВД «Дакор», 2014. 140 с.

63. Сервачак О. В., Лефтеров В. О. Психологія проведення масових спортивних заходів на великих стадіонах: монографія. Одеса: Фенікс, 2018. 254 с.

64. Сизоненко А. С. Характеристика неповнолітніх осіб, які вчиняють кримінальні правопорушення. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2021. № 3. Т. 1 С. 37–44. URL: http://www.sulj.oduvs.od.ua/archive/2021/3/part_1/7.pdf

65. Сотула О. С., Саїнчин О. С., Стрельцов Є. Л. Кримінально-правова характеристика та основи розслідування умисних вбивств: монографія. Херсон-Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2018. 928 с.

66. Тертишник В. М. Кримінальний процесуальний кодекс України. Науково-практичний коментар. Вид. 18-те, доповн. і перероб. Київ: Алерта, 2021. 1110 с.

67. Тертишник В. М. Судова експертологія: підруч. для підгот. здобувачів освіт. ступеня «магістр» за спец. 081 «Право» та 262 «Правоохоронна діяльність» / В. М. Тертишник, В. В. Варава, О. В. Сачко; за заг. ред. В. М. Тертишника. Харків: Право, 2021. 280 с.

68. Тіщенко В. В., Аркуша Л. І., Плахотіна В. М. Криміналістика: Навч.-метод. посіб. 4-е вид., випр. Одеса: Фенікс, 2013. 338 с.

69. Тіщенко В. В. Тактико-психологічні засади слідчої та оперативно-розшукової діяльності: навч.-метод. посібник / В. В. Ті-

щенко, В. Є. Загородній, Л. С. Белік Одеса: видавничий дім «Гельветика», 2019. 160 с.

70. Усаткін Д. Г. Криміналістична характеристика та особливості розслідування групового порушення громадського порядку: дис. ... док. філософії в галузі знань 08 Право: спец.: 081 – Право. Дніпро, 2021. 240 с.

71. Усаткін Д. Г. Типові слідчі ситуації під час розслідування групового порушення громадського порядку. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2020. № 3 (106). С. 299–303.

72. Федорчук О. В. Допит підозрюваного, потерпілого та свідків при розслідуванні кишенькових крадіжок: деякі тактичні особливості проведення. *Юридична наука*. 2020. № 5(107). Том 2. С. 158–167.

73. Хіжняк Є. С. Окремі аспекти зарубіжної практики протидії умисним убивствам підрозділами кримінальної поліції. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2021. № 4 (95). С. 257–275. Цимбал М. Л. Розслідування пожеж (огляд місця події та проблеми застосування спеціальних знань: монографія. Харків: Гриф, 2004. 360 с.

74. Цільмак О. М., Яковенко С. І. Методика проведення допиту. *Наука і освіта: наук.-практ. журнал*. 2011. № 3. С. 95–99.

75. Чіпко Н., Макогін І. Деякі способи вчинення вбивств з неосторожності. *Європейський вибір України, розвиток науки та національна безпека в реаліях масштабної військової агресії та глобальних викликів XXI століття (до 25-річчя Національного університету «Одеська юридична академія» та 175-річчя Одеської школи права): у 2 т.: матеріали Міжнарод. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 17 червня 2022 р.) / за загальною редакцією С. В. Ківалова. Одеса: Видавничий дім «Гельветика» Т. 2. С. 561–563.*

76. Чіпко Н. В. Загальні положення технології вчинення та розслідування шахрайств у сфері обігу автотранспорту. *Криміналістичне забезпечення виявлення і розслідування злочинів: монографія / за ред. В. В. Тіщенко. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2018. С. 368–381.*

77. Черноус Ю. М. Криміналістичне забезпечення розслідування злочинів: монографія. Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017. 492 с.

78. Шалдирван П. В. Методика розслідування масових заворушень: дисер. на здоб. наук. ст.к.ю.н. за спец. 12.00.09. Академія адвокатури України. Київ. 2005. 210 с.

79. Шевченко А. С. Розслідування хуліганства, вчиненого під час виборчого процесу в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.09. Дніпро, 2019. 232 с.

80. Юхно О.О Запобігання, розкриття і розслідування органами внутрішніх справ вбивств та зґвалтувань: практичний посібник. Одеса: ОДУВС, 2009. 365 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. www.president.gov.ua – Президент України
2. www.rada.gov.ua – Верховна Рада України
3. www.ombudsman.kiev.ua – Уповноважений Верховної Ради з прав людини
4. www.kmu.gov.ua – Кабінет Міністрів України
5. www.minjust.gov.ua – Міністерство юстиції України
6. <http://www.gp.gov.ua> – Офіс Генерального прокурора
7. <https://ssu.gov.ua/> – Служба безпеки України
8. <https://nabu.gov.ua/> – Національне антикорупційне бюро України
- <http://www.npu.gov.ua/> – Національна поліція України

Зміст

ВСТУП	4
ТЕМА 1 ОСОБЛИВОСТІ РОЗСЛІДУВАННЯ ВБИВСТВ, ПРИХОВАНИХ ІНСЦЕНУВАННЯМ	8
Практичне заняття 1. Особливості розслідування вбивств, прихованих інсценуванням	8
Рекомендована література	9
Самостійна робота 1. Криміналістичний аналіз вбивств, прихованих інсценуванням	11
ТЕМА 2 ОСОБЛИВОСТІ РОЗСЛІДУВАННЯ НАСИЛЬНИЦЬКИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ СТАТЕВОЇ СВОБОДИ ТА НЕДОТОРКАНОСТІ ДІТЕЙ	13
Практичне заняття 2. Особливості розслідування насильницьких кримінальних правопорушень проти статевої свободи та недоторканості дітей	13
Рекомендована література	14
Самостійна робота 2. Подальший етап розслідування насильницьких кримінальних правопорушень проти статевої свободи та недоторканості дітей	16
ТЕМА 3 ОСОБЛИВОСТІ РОЗСЛІДУВАННЯ КРАДІЖОК, ВЧИНЕНИХ У ГРОМАДСЬКИХ МІСЦЯХ	17
Практичне заняття 3. Особливості розслідування крадіжок, вчинених у громадських місцях	17
Рекомендована література	18
Самостійна робота 3. Тактичні особливості проведення слідчих (розшукових) дій на подальшому етапі розслідування крадіжок, вчинених у громадських місцях	20
ТЕМА 4 ОСОБЛИВОСТІ РОЗСЛІДУВАННЯ ШАХРАЙСТВ У СФЕРІ ОБІГУ АВТОТРАНСПОРТУ	21
Практичне заняття 4. Особливості розслідування шахрайств у сфері обігу автотранспорту	21
Рекомендована література	22
Самостійна робота 4. Слідчі ситуації, завдання та напрямки розслідування шахрайств у сфері обігу автотранспорту на подальшому етапі	24

ТЕМА 5. ОСОБЛИВОСТІ РОЗСЛІДУВАННЯ ХУЛІГАНСТВА .	25
Практичне заняття 5. Особливості розслідування хуліганства.	25
Рекомендована література	26
Самостійна робота 5. Алгоритм дій слідчого на подальшому етапі розслідування хуліганства	28
ТЕМА 6 ОСОБЛИВОСТІ РОЗСЛІДУВАННЯ МАСОВИХ ЗАВОРУШЕНЬ	29
Практичне заняття 6. Методико-криміналістичні основи розслідування масових заворушень	29
Рекомендована література	30
Самостійна робота 6. Тактичні та організаційні основи розслідування масових заворушень	32
ТЕМА 7 ОСОБЛИВОСТІ РОЗСЛІДУВАННЯ ПІДПАЛІВ	33
Практичне заняття 7. Особливості розслідування підпалів	33
Рекомендована література	34
Самостійна робота 7. Криміналістичні аспекти розслідування підпалів 35	
ТЕМА 8 ОСОБЛИВОСТІ РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВООПОРУШЕНЬ, ВЧИНЕНИХ НЕПОВНОЛІТНІМИ.....	36
Практичне заняття 8. Особливості розслідування кримінальних правопорушень, вчинених неповнолітніми	36
Рекомендована література	37
Самостійна робота 8. Криміналістичний аналіз розслідування кримінальних правопорушень, вчинених неповнолітніми	39
ТЕМА 9 ОСОБЛИВОСТІ РОЗСЛІДУВАННЯ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНИХ ПРИГОД.....	40
Практичне заняття 9. Особливості розслідування дорожньо- транспортних пригод.	40
Рекомендована література	41
Самостійна робота 9. Розслідування дорожньо-транспортних пригод при наїзді на пішохода	42
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	43
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	50

Навчальне видання

Лариса Ігорівна АРКУША
Віктор Євстафійович ЗАГОРОДНІЙ
Ігор Вікторович ЗАГОРОДНІЙ
Анна Сергіївна КОЛОДІНА
Олена Анатоліївна САМОЙЛЕНКО
Наталія Василівна ЧПКО
Сергій Прокопійович ЧУМАК

РОЗСЛІДУВАННЯ ОКРЕМИХ ВИДІВ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

для виконання практичних і самостійних робіт
для підготовки здобувачів вищої освіти другого
(магістерського) рівня
в галузі знань 26 «Цивільна безпека»
за спеціальністю 262 «Правоохоронна діяльність»

Електронне видання

В авторській редакції

Ум-друк. арк. 3,72.
Зам. № 2402–24.

Видавець ПП «Фенікс»
(Свідцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 1044 від 17.09.02).
Україна, м. Одеса, 65009, вул. Зоопаркова, 25.
e-mail: fenix-izd@ukr.net